

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД.

Мера війни між Штейтми і Японією счезла. Поки в іеріканська фльота облієлла П. Америку, пині чинілики без гармат і куль побіли Японію; і штейтські, капіталісти, здають ся, будуть мати те, чого прагали—широкий продаж своїх товарів в Китаї.

Японський уряд, бачучи, як зброять ся Штейти, кинув ся позичати у європейських банкірів грошей, щоб і собі озброїть ся. Але ніхто не позичив. америкаєський долярник має найбільший голос, сказав не позичайте Японії і ніхто не посмів з європейських дукарів переступити розказ америкаєського пана... В еямій Японії почалась промислова криза, багато банкірів збанкрутувало. Видно, що штейтські капіталісти доломogli тому крахові.

А тим часом англійські і америкаєські агенти підбурювали Китай проти Японії. Китай арештував японський корабель, що будім віз зброю для китайських революціонерів. Японія грозно зажадала звернення корабля, і ладунку. Китай не бажавши війни зза дурниці звернув корабель, але китайська людність обурилась на Японію. Завязалось в Гонконгу велике китайське сторонництво, щоб бойкотувати, не купувати японських товарів. Чого і треба штейтським капіталістам! Китайський уряд зробив в Штейтах замовлення на \$25 000 000 для електричної залізничі. Ітак Штейти вихали ся до Китаю. Японський Микадо побачив, що воювати нема як і як бажаня спокою „запрохав штейтську фльоту загостити до Японії, коли та прийде до Філіппін“

Ітак мара війни мовби счезла. Хоч усі розуміють, що вона може знов появитись завтра.

І.А.ЛІЧНА. Відбулись вибори до львівського сойму. Вислід виборів невеселій, більшість мандатів надалі лишилась в руках арештократії (вшехполяків-) За помічю старост прийшло досоїму 10 кацанів, які будуть йти рука в руку з вшехполяками. Руські—націонали заледво пропхали 8 своїх послів. Руські радикали з Решти мандатів розбились між десятками так званих „демократичних“ польських ці щось провели своїх 27 людей. Взагалі галицькому народові від нового сойму

доброто сподіватис нема чо-го. Але коли сойм злий на-рід се розуміє, то лише зосторонництв, полєкі людостатрєся розігнати такий сойм. Галицькі соціялдемократи ведуть тепер шіроку агітацію за загальне право виборче до сойму. Проч і привілегеямт аристокраці! Це тепер гасло демократії в Галичині.

Фінляндія. Після внеску соціял демократів фінляндський сойм 71 голосами проти 47 више „слово недовіря“ фінляндському Сенатови за те що Сенат зражував фінляндській конетитуції, дозволяючи царатови обтінати фінляндські права, вводити до фінляндії російське військо і арештовувати російських революціонерів—утікачів.

28 Марта сенат резигнував Соціялісти в другий раз ратують свободуФінляндії.

Цаат готується до стлуплення фінляндского „бунту“ Фінляндія готова до боротьби.

3 РО ІТНИЧОГО ЖИТЯ.

250.000 ЛЮДЕЙ СТРАЙКУЄ!

ІНДІЯНОПОЛІС. І квітня усі майнери в штейтах: Ілліноїс, Міссурі, Кензасі, Окагомі, Аркєнзасі, Колорадо, Іова Огаїо і в полудневї Пенсєльвенї застрайкували! ходить о новї контракти, на які не хочуть згодити ся капіталісти.

МІЛЬВОКІ ВІС. Тут кандидус на майора міста соціяліст тов. Еміль Сейдел.

АЛЯСКА. Цілу зиму страйкували тут майнери. Прийшло штейське військо, багато майнерів арештовано (Америкаєська свобода!).

ВІННІПЕГ. Один член Льокалю ч.2 нанявся до канадійского військо;

Товариші викинули його з Партії.

Онтаріо, Озеро Гаук. Вибухом динаміту забито 63 людей і 18теро конїи, А контрактор оставсь в живих.

КАРДІФ АЛЬТА. Відкардіфських тов. майнерів дістали на „Ч. П.“ \$ 2, на арештованих товаришів \$ 6, 25. Склали жертви слїдуючі товариші: П: Г. Сенюк, І. Сенюк, С. М. Гриців, А. Древецкий, С. П. Гриців, Й. С. Сенюк, К. Сенюк, О. Крайківський.

Усі щирі українці і добрі борці за робітничу свободу.

Сіпіяр Сіонар, і Грєнт-Іюнк, пасіфік, користаєчись різною, зменьшили платню заявили робітникам, щоб виступили з юнії.

На май заносить ся генеральний страйк залізничої юнії на цілу Канаду.

ДІЯЛЬНІСТЬ РЕДАКЦІИ „Чер. Пр.“

За пів-року розійшлось по Канаді „Ч. П.“ 30 000 примірників; „Плятфарм С. П. К.“—8 000, відозов і оголошень більше 10 000. Найбільше допомогли видавництву уобітники; вінніпегські портаджєські, стонвольські, ттов. з Алберті і Вритійської Колумбїї.

Домін. Екзєму. Комітет. С. П. К. видав в українській мові „Апдікацію по-чартер“ і „Плятформу С. П. К.“ в перекладі тов. М. Стечинина.

ПАРТІЯ РОСТЕ!

—22 марца організувався в Гімлі фармарські Льокаль ч. 6 С. П. К. В Гімлі певне буде іменованій кандидат до Домінального Парляменту соціяліста.

ВІД РЕДАКЦІИ

Вис. Тов. Ан. Вовчук! Ваша допись чудова. Піде або в ч. 15 а може відрукуємо окремо, як „Голос фармаря“.

ТОВАРИШІ! Виборче комітанік вимагає великих фондів, скадайте на „Виборчий Фод“ в каси Льокалів.

ГДЕ—ЩО ПРО ПРАВО—ГОЛОСОВАНН ВКАНАДІ!

Кожній Бритійській Горожанин має два права голосованя.

1) В виборах мійських мають всі ті, що оплачують податки.

2) в виборах парламентарних до яких мають право всі горожани без względu чи платять податки, чи—ні...

Бритійским горожанином можна бути:

а) Через уродженє.

б) Через „натуралізацію“ (прєвєсне).

Щоби людина з иньної держави могла бути Бритійским горожанином муєть бути в нїї сталотри роки перед зголошенєм ся по „Горожаньскї Папери“.

При зголошеню вимагають обіянки, що зголошующий ся буде дбати, о добро держави.

Прийнятий має те саме право, що і той хто є горожанином через уродженє.

Право голосованя має, кожній мущина укінчивший 21 рік життя і більше.

Суть винятки, що і жєнціни мають право голосованя, але се право прислугє тільки в мійських виборах а ніколи в парламентарних.

Вибори відбувають ся на підєставі уложєня лієт голоєующих.

Аби бути допущєним до голосованя то після „Манїтобєких Законів“ треба особисто, „регіструвати“.

Послєднє „регістрація“ зроблена в 1907, так що ко-

ли вибори винають перед другою „регістрацією“ то в такім разі лише ті будуть допущєні до голосованя, що послєднього разу регістрєвали“.

Кандидати як до Прв. так і до Держ. Парляменту муєть зложити \$200 депозиту, який пропадає сли кандидат не дістане позєвину 100 долєів відданих на вибраного кандидата.

НОВІ ПРОСВІТИТЕЛІ

Добр. Бичинєський новий редактор „Канадійского Фармара“ він же за ліберальною партією стоїть добродій Стефанік і дб. Яєтребєський (консерватисти), Булковський, Глаєкий иньна—вінніпєжєська руска „арістокрація“—заклали в старій вінніпєжєській церкві „Читальне Просвітї“.

Основатели кажуть, що ихня читальня буде „безпартійна“. Алеж вони вєсьому Вінніпєгові, звїєні яко ворогї ціялізама і яко вірні прислугачі капіталістєв, яко головні агітатори буржуазї, Бичинєський вже хвєста, що розібє руский Льокаль ч. 2 „По ділах—вашіх пізнаємо вас“, сказано в св. Писаню.

Бичинєський дає просєвіту, але яку? „Чи живу воду, чи мертву“?..

5 квітня давали д. Бичинєський відчит „про еміграцію“.

Соціялісти кажуть: „робітники вєєго свїту єднатїє!“ братайтєєь, любїть один одного, допомагайтє брат братові, хтєб він не був—чи русин, чи жид, чи англїк, чи японєць, чи гиндус, чи нїмец коли робітник, то він вже брат твій!“

Капіталістам треба, щоб між робітниками були роздори, щоб небуло між нами єдностї.

До цього стрємїв і в своїй лїзуїтєській проповідї д. Бичинєський. Він казав, що капіталісти хочуть єпровоадити до Канади гиндусів, які будуть працювати за малу платню і зїбють ціни на робітника. Бичинєський казав, що гиндуські робітники нам вороги, що треба не допустити їх до Канади, бити їх коли вони єюди приїдуть.

Тов. Сдїпчєнко йому відповів, що ВІННІ КАПІТАЛІСТИ. Нащо вони єпровоажуть гиндусєв?.. Ми робітники за ємиграцію усіх народів, бо коли гиндусєвї тяжко жити у себе, то нам гїрко в Галичині... Начи руський хлоп в старім краю працює за таку малу ціну, як гиндус у себе. Коли гиндуси приїдуть, то ми їх з'о-

рганїзуємо в Соціялістичну Партію, навчимо боротисє з капіталістєм за краду долє. В Канаді добра доволї. Коли нашї робочої сили збільшає ми забєрємо добра Канади в руки працюючих, то не лише нам, а на вєіх вїстане. Не цкуї враже, мене на мого брата, я не дес! Далє давав Бичинєський порадє, як нашим людям розбогатїти.

На сам перед радив, щоб молодцї не жинились поки не мають в кєшенї тїєячї долєрїв.

Бачтє, Бичинєський молодий хлоп жєнатий. А він жинє а нам радить не жєнитисє! Робітник заробить в Канаді за літо перєсїчно \$300, а за ліму проєєть. Питаємо вас, коли ми склєдємо тїтїєячї, щоб мали право ожєнитисє після поради д. Бичинєського!

Чому нам не вїдїбно мати родїни, а чому капіталістї не лише жїнок? Мають а і нашї єєєтер єлужєбнїцє тїєячїми неужєт?.. Хтє знає зклав маєтки з крївавої праці?

Чому єамї, пановє просєвітїтелї і вїнци, чому вони тїкають від долї робітничої? Чи не лїзуїтєв?..

Далї проповідувалєсь, щоб „робітники купували лїншу одїж, лїнши їлї і лїнши доки будували. Вудє бїльше ужїтку, то фабрїканти бїльше вироблять товарів, будє бїльше робити.

(Люди добрі! чи ми ж не хочємо кращє жити? Та капіталіст єєє заносїє! Ми злє їмо, злє зодїягнутї тому, що в кєшенї—нєстє... най бї Бичинєський по радив фабрїкантам бїльше нам платїти та тїєяцє товар продавати.)

Д. Стефанік казав, що проститутки з своєї охоти їдуть себе продавати, а нє з нужди, як кажуть Соціялістї. Казали „просєвітїтелї“, що на свїтї людєв забєгато, що добрєб було, колиб їх, яка хороба, або вїйна вїдавїла з полєвини.

Тов Г. Слїпчєнко закинєв, що в Америці щє „вільних земель бєгато, але в Нью-Йорку діти мрутє з голоду.

Тов Г. Слїпчєнко трєхи не викинули з читальнї, з їьго „заклїд“.

Слїдуючєй, нїдїлі будє проповідь, про алкогалїзм“.

Сказавбї Бичинєський, чи не шкєдїть нам, що ми злє їмо?

Нарїд муєсь намятати, єкєро домінальний вибори, і що тепєр усі „вїборчї махєри“ завязуют „клуби та“ читальнї щоб продати нашї голоси капіталістам. Тепєр завязалєсь у Вїннїпєгу польєський, жидєвський клуб їт. д.

Вїданє Українєського Вїннїпєжєского Льокалю С. П. К.

Укр.—Стонвольскїї Локаль ч. 3 відбуває свої рєгулярнї мїтиньнї раз при кінци єждєго мїєяцї.

Секретар Лєхманєв